

ANALÝZA

30. dubna 2018

Postavení českého trhu práce v rámci EU

Pravidelná analýza se zaměřuje na mezinárodní porovnání vybraných indikátorů trhu práce v členských zemích EU. Třetina zemí EU28 i ve 4. čtvrtletí roku 2017 překročila stanovený cíl, podle kterého má míra zaměstnanosti členských zemí EU v průměru dosahovat 75 procent. Třetina států Unie rovněž dosáhla svého národního cíle v zaměstnanosti 20-64letých osob. Nezaměstnanost meziročně klesá. Mezi zeměmi EU28 je v České republice míra nezaměstnanosti mužů i žen ve 4. čtvrtletí roku 2017 nejnižší.

Česká republika je na čtvrté příčce s nejvyšší mírou zaměstnanosti ve věku 20–64 let

Podle strategie Evropa 2020 je cílem dosáhnout míry zaměstnanosti 20–64letých v zemích EU28 v průměru 75 %. Ve 4. čtvrtletí 2017 tato míra v zemích EU28 dosahovala v průměru 72,5 procent. Míra zaměstnanosti mužů (78,4 %) se drží nad hodnotou udávanou v roce 2008 před finanční krizí. Zaměstnanost u mužů nyní převyšuje průměrnou míru zaměstnanost žen o 11,6 procentního bodu (p. b.). Zaměstnanost žen stabilně roste.

Ve 4. čtvrtletí 2017 cílovou hranici (75 procent) dosáhlo deset sledovaných států Evropy – Švédsko, Estonsko, Německo, Česká republika, Spojené království, Nizozemsko, Dánsko, Litva, Lotyšsko a Rakousko. Na druhé straně nejnižší míra zaměstnanosti je v jižních státech Unie. Kromě Řecka se to týká hlavně Itálie, Chorvatska a Španělska, kde nepracuje více než třetina populace v tomto produktivním věku.

Dále je pro danou míru zaměstnanosti každé z členských zemí stanoven národní cíl. Definice národních cílů v oblasti zaměstnanosti jsou srovnatelné s celounijní úrovní. Ve 4. čtvrtletí 2017 tuto národní míru zaměstnanosti v zemích EU28 splnilo 10 států (Švédsko, Estonsko, Německo, Česká republika, Litva, Lotyšsko, Irsko, Malta, Polsko a Chorvatsko).

Tabulka seřazená od nejvyšších hodnot k nejnižším ukazuje, že si stále vysokou míru zaměstnanosti udržují severské státy včetně baltských zemí, některé země západní Evropy a naše republika. I přes spíše nízký meziroční růst má stále nejvyšší míru zaměstnanosti Švédsko (81,6 %). Největší meziroční nárůst míry zaměstnanosti vykazuje Bulharsko (o 4,4 p. b.), dále Slovinsko, Estonsko a Portugalsko. Nejnižší míra zaměstnanosti je stále v Řecku (57,7 %), kde je zaměstnána méně než polovina žen.

Ve 4. čtvrtletí 2017 se Česká republika opět zařadila na čtvrté místo mezi zeměmi EU28, když míra naší zaměstnanosti byla už 79,4 %. Ze sousedních států mělo ve 4. čtvrtletí 2017 vyšší míru zaměstnanosti Německo (79,8 %). Rakousko (75,8 %) splňuje stanovenou průměrnou hranici zaměstnat alespoň 75 % populace ve věkové kategorii 20 až 64 let, ale na národní cílovou úroveň mu ještě schází. Na Slovensku a v Polsku byla celková zaměstnanost zhruba o více než 8 p. b. nižší než v ČR.

ANALÝZA

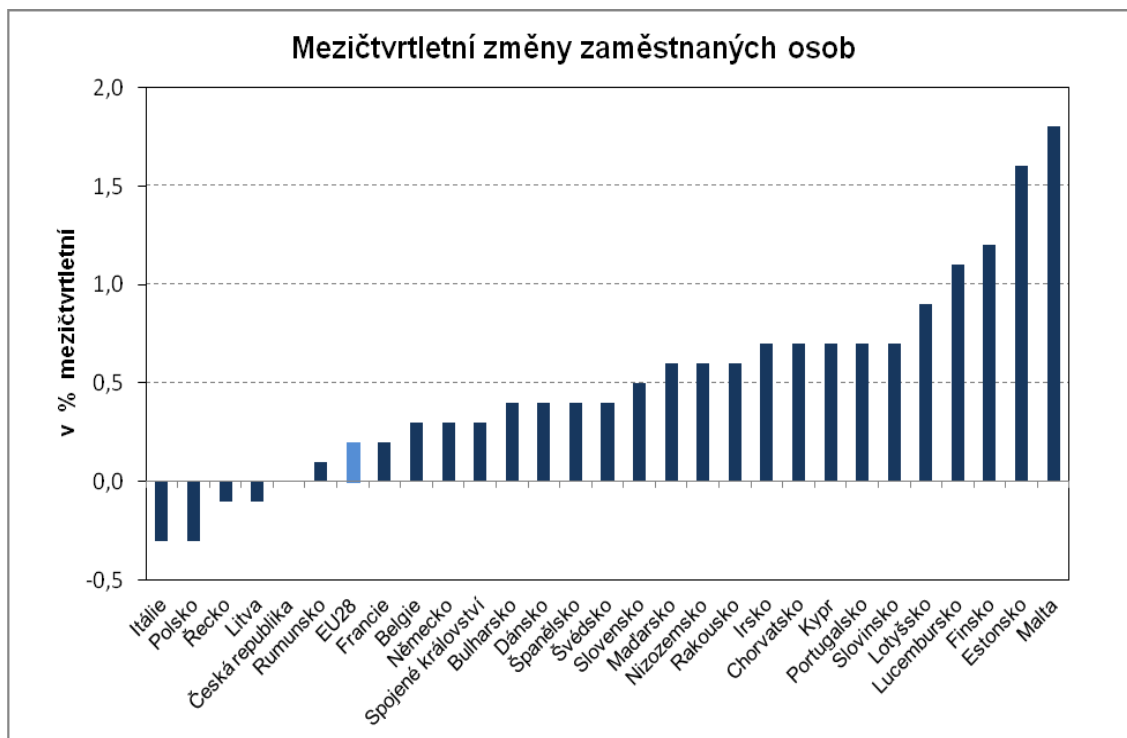
Ve všech zemích EU je míra zaměstnanosti mužů více či méně vyšší než míra zaměstnanosti žen. Ve 4. čtvrtletí roku 2017 převyšovala zaměstnanost mužů v České republice s 87,1 procenty v této kategorii všechny ostatní členské země. Míru zaměstnanosti žen má stále nejvyšší Švédsko (79,4 %). V ČR zaměstnanost žen dosáhla 71,4 %.

Tabulka 1 Míra zaměstnanosti 20–64letých v členských zemích EU (v %)

Země (cíl strategie)	4. čtvrtletí 2017			Rozdíl v p. b. 4. Q 2017 - 4. Q 2016		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko (> 80 %)	81,6	83,8	79,4	0,6	0,9	0,3
Estonsko (76 %)	80,1	83,2	77,0	3,7	2,9	4,4
Německo (77 %)	79,8	83,7	75,8	0,6	0,6	0,6
Česká republika (75 %)	79,4	87,1	71,4	1,6	1,7	1,5
Spojené království	78,5	83,5	73,5	0,7	0,3	1,1
Nizozemsko (80 %)	78,4	83,6	73,3	0,8	0,5	1,2
Dánsko (80 %)	77,3	80,9	73,7	0,2	0,3	0,1
Litva (72,8 %)	76,6	77,4	75,8	1,2	1,2	1,1
Lotyšsko (73 %)	76,0	78,5	73,8	2,5	4,1	1,2
Rakousko (77 %)	75,8	80,1	71,6	0,8	1,2	0,4
Finsko (78 %)	74,8	76,5	73,0	1,8	1,8	1,8
Slovinsko (75 %)	74,7	78,1	71,2	3,7	4,2	3,3
Portugalsko (75 %)	74,6	78,5	70,9	3,3	3,8	2,8
Maďarsko (75 %)	73,9	81,9	66,2	1,3	2,2	0,5
Irsko (69-71 %)	73,6	79,5	67,9	1,4	1,0	1,9
Malta (70 %)	73,1	85,6	59,9	2,8	2,1	3,5
EU28 (75 %)	72,5	78,4	66,8	1,1	1,2	1,2
Bulharsko (76 %)	72,1	76,6	67,5	4,4	4,9	3,9
Lucembursko (73 %)	71,6	75,9	67,1	-0,2	-0,6	0,1
Kypr (75-77 %)	71,4	75,6	67,6	2,0	0,9	3,2
Slovensko (72 %)	71,3	77,7	64,9	1,0	0,5	1,6
Polsko (71 %)	71,1	78,8	63,5	1,2	1,5	0,9
Francie (75 %)	70,9	74,9	67,0	1,0	1,0	1,0
Belgie (73,2 %)	69,6	74,5	64,7	0,6	1,3	-0,1
Rumunsko (70 %)	68,4	77,5	59,2	1,9	2,1	1,8
Španělsko (74 %)	66,1	72,0	60,3	1,6	1,9	1,4
Chorvatsko (62,9 %)	64,4	69,0	59,8	3,0	2,2	3,7
Itálie (67-69 %)	62,6	72,4	52,9	0,9	0,6	1,0
Řecko (70 %)	57,7	68,0	47,6	1,8	2,6	1,1

Zdroj: Eurostat

ANALÝZA

Ve 4. čtvrtletí roku 2017 zaznamenaly ve srovnání s předchozím čtvrtletím největší nárůst zaměstnaných osob Malta (1,8 %), Estonsko (1,6 %) a Finsko (1,2 %). Největší pokles zaměstnaných mezi čtvrtletími ze sledovaných zemí eviduje Itálie (-0,3 %) a Polsko (-0,3 %). V České republice zůstala zaměstnanost z tohoto hlediska stejná.

Nezaměstnanost mužů i žen ve věku 15–64 let je v naší republice nejnižší

Míra nezaměstnanosti meziročně dále klesla ve všech členských zemích EU.

V České republice byla míra nezaměstnanosti v daném období nejnižší, když celková míra nezaměstnanosti za dané období dosahovala 2,4 %, u mužů dokonce 2,0 %. V ČR je dokonce i poprvé nejnižší míra nezaměstnanosti žen, ta v tomto období činila 3,0 procent. Na druhé místo se s celkovou úrovní nezaměstnanosti 3,6 % zařadilo Německo. Již několik období si Maďarsko udržuje nízkou nezaměstnanost, ve 4. čtvrtletí dosahovala celková míra v této zemi 3,8 procent.

V porovnání s ostatními sousedními státy byla míra nezaměstnanosti o 2 a více procentní body vyšší v Polsku (4,5 %) a v Rakousku (5,3 %). Slovensko se 7,8 procentní mírou nezaměstnanosti 15–64letých osob bylo hned pod evropským průměrem.

ANALÝZA
Tabulka 2 Míra nezaměstnanosti 15–64letých v členských zemích EU (v %)

Země	4. čtvrtletí 2017			Rozdíl v p. b. 4. Q 2017 - 4. Q 2016		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Česká republika	2,4	2,0	3,0	-1,2	-1,1	-1,3
Německo	3,6	3,9	3,2	-0,2	-0,4	-0,2
Malta	3,8	3,9	3,5	-0,5	0,2	-1,6
Maďarsko	3,8	3,3	4,4	-0,7	-1,1	-0,1
Spojené království	4,2	4,2	4,2	-0,5	-0,7	-0,3
Nizozemsko	4,3	4,0	4,6	-1,2	-1,0	-1,5
Polsko	4,5	4,5	4,7	-1,1	-1,0	-1,0
Rumunsko	4,9	5,3	4,4	-0,7	-0,7	-0,6
Lucembursko	5,2	5,0	5,4	-0,7	-1,2	-0,2
Dánsko	5,2	5,0	5,5	-1,1	-0,9	-1,2
Estonsko	5,3	5,4	5,2	-1,4	-1,9	-1,0
Rakousko	5,3	5,5	5,1	-0,4	-0,5	-0,2
Bulharsko	5,7	5,7	5,7	-1,0	-1,2	-0,8
Slovensko	5,9	5,2	6,6	-2,2	-2,7	-1,8
Švédsko	6,2	6,4	6,0	-0,4	-0,5	-0,2
Irsko	6,2	6,7	5,7	-1,2	-1,1	-1,2
Belgie	6,4	6,6	6,3	-0,9	-1,2	-0,4
Litva	6,9	7,9	5,9	-0,9	-1,1	-0,7
EU28	7,4	7,2	7,7	-1,0	-1,0	-0,9
Slovensko	7,8	7,2	8,5	-1,4	-1,4	-1,4
Finsko	7,8	8,2	7,3	-0,4	-0,3	-0,5
Lotyšsko	8,3	9,1	7,5	-1,3	-1,9	-0,6
Portugalsko	8,4	8,1	8,6	-2,5	-2,8	-2,2
Francie	9,3	9,4	9,2	-1,1	-1,1	-1,1
Kypr	10,3	10,7	9,9	-2,8	-1,8	-3,9
Chorvatsko	11,0	10,8	11,3	-2,5	-1,5	-3,7
Itálie	11,4	10,6	12,5	-1,0	-0,9	-1,1
Španělsko	16,6	15,1	18,4	-2,1	-2,2	-2,0
Řecko	21,4	17,5	26,3	-2,3	-2,5	-2,0

Zdroj: Eurostat

Nejvyšší míru nezaměstnanosti mají převážně ve státech jižní Evropy. V porovnání s minulým čtvrtletím v těchto zemích zřejmě vlivem zimního období míra nezaměstnanosti mírně vzrostla. U Řecka lze stále konstatovat, že z osob ve věku 15–64 let, které by mohly pracovat, byla více než pětina nezaměstnaná.

Meziroční pokles činí v průměru za země EU28 1,0 procentní bod. Největší meziroční pokles nezaměstnanosti mají zejména země jižní Evropy, kde se míra nezaměstnanosti 15–64letých pohybuje nad evropským průměrem.

ANALÝZA
Klesá nezaměstnanost mladých ve věku 15–24 let

Zejména demografické změny mají v současné době vliv na nezaměstnanost mladých ve věku 15–24 let. Z meziročního porovnání vyplývá, že ve většině členských zemí EU míra nezaměstnanosti mladých klesla. Míra nezaměstnanosti mladých ve věku 15–24 let je v evropských zemích dvojnásobně a více vyšší než nezaměstnanost v produktivním věku. Mírně vyšší je nezaměstnanost mladých mužů než žen. Pro tuto věkovou skupinu je však třeba vzít v potaz, že do situace v nejmladších skupinách produktivního věku i z genderového pohledu zasahuje skutečnost, že podstatná část se zatím připravuje ve školách na výkon budoucího povolání, a nejsou tedy aktivními. Z dostupných údajů vyplývá, že největší nezaměstnanost mladých lidí měli v Řecku (43,6 %) a ve Španělsku (37,5 %). První pořadí s nejnižší celkovou nezaměstnaností mladých si stále udržuje Německo (6,1 %), u mužů zde činila míra nezaměstnanosti 6,7 %, a u žen 5,4 %. V České republice ve 4. čtvrtletí 2017 míra nezaměstnanosti 15–24letých dosáhla druhé nejnižší hodnoty 6,3 %, u mužů byla tato míra právě v ČR nejnižší a činila 6,3 %.

Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti 15–24letých v členských zemích EU (v %)

Země	4. čtvrtletí 2017		
	celkem	muži	ženy
Německo	6,1	6,7	5,4
Česká republika	6,3	6,3	6,2
Nizozemsko	7,7	8,3	7,2
Dánsko	9,1	9,3	8,8
Rakousko	9,4	10,2	8,6
Malta	9,6 ^(u)	:(^{u)}	:(^{u)}
Maďarsko	10,2	8,6	12,5
Bulharsko	11,6	11,3	12,2
Spojené království	11,8	12,9	10,6
Irsko	12,2	14,0	10,2
Slovinsko	12,7 ^(u)	12,0 ^(u)	13,5 ^(u)
Litva	13,1	14,7	11,2
Finsko	14,3	15,7	12,9
Švédsko	14,5	14,9	14,1
Polsko	14,7	14,3	15,4
EU28	16,2	16,7	15,7
Lotyšsko	16,5	20,2	11,7
Lucembursko	16,5 ^(u)	:(^{u)}	:(^{u)}
Belgie	16,8	17,1	16,6
Slovensko	19,5	17,9	22,0
Rumunsko	21,2	20,1	22,7
Francie	22,3	23,4	20,9
Kypr	22,9	26,7	19,7
Portugalsko	23,5	21,4	25,8

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Chorvatsko	32,4	31,9 ^(u)	33,3 ^(u)
Itálie	35,2	32,7	39,0
Španělsko	37,5	37,8	37,1
Řecko	43,6	39,2	48,2
Estonsko	:(^{u)}	:(^{u)}	:(^{u)}

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici
(^u) - nízká spolehlivost

Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle

Při celkovém poklesu nezaměstnanosti se podíl dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a déle) na celkové nezaměstnanosti – v průměru za EU28 meziročně snížil o 2,1 p. b. na 44,5 %. Nad tímto průměrem je sedm států Unie se stále vysokým podílem dlouhodobě nezaměstnaných.

Ve většině zemí se ve 4. čtvrtletí 2017 podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tj. nezaměstnaných 1 rok a déle) meziročně snížil. V České republice se podíl nezaměstnaných 1 rok a déle meziročně snížil o 7,8 p. b. (na 31,4 %). Největší meziroční pokles zaznamenali v Chorvatsku (na celkových 33,0 %). Naopak největší přírůstek v podílu dlouhodobě nezaměstnaných měli na Slovensku. Dlouhodobá nezaměstnanost je problémem zejména v Řecku (71,6 %), dále pak na Slovensku, v Itálii, v Bulharsku a i v Belgii, kde dlouhodobě nepracuje více než polovina z celkového počtu nezaměstnaných. Nejnižší podíl dlouhodobě nezaměstnaných je naopak v severských státech, které se vyznačují podprůměrnou celkovou nezaměstnaností.

ANALÝZA

Tabulka 4 Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15–64 let (v %)

Země	4. čtvrtletí 2017			Rozdíl v p. b. 4. Q 2017 - 4. Q 2016		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Řecko	71,6	68,7	74,0	0,0	-1,0	0,7
Slovensko	62,8	67,4	58,2	3,5	4,4	2,7
Itálie	58,2	59,7	56,4	1,0	3,6	-1,9
Bulharsko	55,3	56,5	53,9	-2,4	-1,8	-3,1
Belgie	51,5	52,5	50,3	0,3	-0,7	1,8
Portugalsko	46,3	46,4	46,3	-8,7	-12,0	-5,1
Slovinsko	45,9	48,9	43,3	-8,7	-12,1	-4,3
EU28	44,5	45,0	43,9	-2,1	-1,7	-2,5
Francie	43,1	44,5	41,6	-1,7	-2,1	-1,2
Španělsko	42,8	41,1	44,4	-5,0	-5,1	-5,0
Irsko	42,6	47,4	36,4	-10,8	-12,1	-9,0
Německo	42,5	45,0	39,1	0,2	0,9	-0,6
Rumunsko	39,6	42,8	34,5	-7,9	-5,8	-11,1
Nizozemsko	39,6	37,9	41,4	-2,7	-5,2	-0,1
Litva	39,2	37,8	41,1	2,4	3,9	0,4
Maďarsko	38,3	38,9	37,7	-7,3	-5,9	-8,7
Malta	37,8 ^(u)	41,9 ^(u)	:(^{u)}	-.2,0 ^(u)	-.0,5 ^(u)	:(^{u)}
Lucembursko	35,1	36,7 ^(u)	33,4 ^(u)	3,3	2,9 ^(u)	4,2 ^(u)
Rakousko	34,7	32,7	37,2	0,6	-3,9	6,4
Kypr	33,7	35,4	31,8	-11,2	-17,3	-5,7
Chorvatsko	33,0	32,7 ^(u)	33,4 ^(u)	-16,1	-.16,3 ^(u)	-.15,7 ^(u)
Lotyšsko	32,4	30,9	34,2	-5,8	-12,9	3,6
Polsko	32,2	33,0	31,4	-1,6	-0,9	-2,4
Estonsko	31,4	29,5 ^(u)	33,5 ^(u)	-6,7	-.8,7 ^(u)	-.4,4 ^(u)
Česká republika	31,4	32,0	30,9	-7,8	-3,5	-11,5
Spojené království	26,0	29,8	21,8	-0,1	1,0	-1,0
Finsko	26,0	27,6	23,9	-2,3	-3,4	-1,2
Dánsko	25,2	26,0	24,4	1,6	3,7	-0,4
Švédsko	20,9	22,9	18,4	0,6	1,9	-1,1

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici
(^u) - nízká spolehlivost

Kontakt

Ilona Mendlová

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí

Tel.: 274 054 380

E-mail: ilona.mendlova@czso.cz

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz